

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci: **M. A. S.**, státní příslušnost Pákistánská islámská republika, zastoupeného Mgr. Jakubem Krčem, advokátem se sídlem Politických obětí 118, Frýdek Místek proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25.11.2016, č.j. KRPU-242823-17/ČJ-2016-040022-SV-ZZ, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 1. 2017, č. j. 42 A 41/2016-21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Jakubu Krčovi se sídlem Politických obětí 118, 738 01 Frýdek - Místek **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **12.375 Kč**. Uvedená částka bude advokátovi vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dní od doručení tohoto rozsudku. Náklady na zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í

I. Dosavadní řízení

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (dále „žalovaná“) rozhodnutím ze dne 25. 11. 2016, č. j. KRPU-242823-17/ČJ-2016-040022-SV-ZZ rozhodla o zajištění žalobce podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení

s ustanovením § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) za účelem správního vyhoštění. Podle ustanovení § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla stanovena doba zajištění na 90 dnů od ode dne omezení osobní svobody žalobce.

[2] Žalobce se domáhal u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „*krajský soud*“) zrušení žalovaného rozhodnutí. Namítl, že účel zajištění, kterým je správní vyhoštění z České republiky, nemůže být naplněn, neboť zde existují důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Pákistánu, tak by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 odst. 2 písm. b), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Poukázal na zprávy o Pákistánu z roku 2016 od organizací Human Rights Watch a Amnesty International, z nichž vyplývá, že v Pákistánu se ukládá trest smrti za 28 trestných činů včetně zrady, vraždy a rouhání, a dále, že tam ozbrojené skupiny prováděly cílené útoky proti civilnímu obyvatelstvu, včetně zdravotnických pracovníků a civilistů. Namítl také, že zde není ani reálný předpoklad vyhoštění, neboť do Pákistánu od března do září 2015 nebylo realizováno ani jedno z jedenácti uložených správních vyhoštění. Napadl rovněž nepřezkoumatelnost stanovení délky zajištění (90 dnů) a to, že při zajištění na dobu 90 dnů není zabezpečeno jeho právo na urychlený soudní přezkum zákonnosti zbavení osobní svobody. Poukázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012-30, z něhož vyplývá, že délka zajištění má být stanovena tak, aby byl zajištěn přezkum minimálně v měsíčních intervalech.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Žalovaný se podle jeho názoru dostatečně zabýval tím, zda bylo realizovatelné správní vyhoštění žalobce, neboť k tomuto závěru poskytuje obsah správního spisu dostatečné množství podkladů. Poukázal přitom na výpověď žadatele a na informace z několika na sobě nezávislých zpráv o zemi původu. Podotkl, že žalobce neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, ze které by bylo možné dovozovat, že by mu v zemi původu mohlo hrozit nebezpečí vážné újmy. Naopak výslovně uvedl, že neodešel z Pákistánu proto, že by se cítil ohrožený na životě a že občasné problémy mezi sunnity a šíity se jeho rodiny nedotýkají. Žalobce neuvedl tedy žádnou skutečnost, ze které by bylo možné dovodit, že by mu v zemi původu mohlo hrozit nebezpečí vážné újmy. Obecné skutečnosti uváděné ohledně možného rizika vážné újmy v zemi původu žalobce nemají žádný konkrétní vztah k žalobci samotnému. Taktéž uvedl, že mezi Evropským společenstvím a Pákistánskou islámskou republikou byla uzavřena dohoda o zpětném přebírání neoprávněně pobývajících osob, na jejímž základě v roce 2015 došlo k ověření totožnosti dvou státních příslušníků Pákistánu. Dále zdůraznil, že zcela konkrétně se ve vztahu k žalobci otázkou případné existence nebezpečí vážné újmy budou správní orgány zabývat ve vlastním rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle krajského soudu se žalovaný v rozhodnutí dostatečně podrobně zabýval výčtem všech úkonů, které musí být učiněny k realizaci správního vyhoštění žalobce s předpokládanou délkou jejich trvání. Krajský soud proto neshledal nepřezkoumatelnou úvahu žalovaného o zajištění žalobce v délce 90 dní.

[4] Krajský soud dále vyložil, že rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na které žalobce poukázal, se týká rozhodnutí o zajištění vydaného podle právní úpravy, která již pozbyla účinnosti. Podle rozhodné právní úpravy pro věc může cizinec v průběhu zajištění v souladu s ustanovením § 129a zákona o pobytu cizinců podat na policii žádost o

pokračování

propuštění ze zařízení, o které musí být rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení je poté přezkoumatelné v rámci správního soudnictví, kdy správní spis musí být policií předložen soudu se správním spisem do 5 dnů od doručení žaloby a soud následně rozhoduje ve lhůtě 7 pracovních dnů od doručení správního spisu. Touto novou právní úpravou je zaručena možnost přezkumu trvání důvodů pro zajištění cizince. Závěr Nejvyššího správního soudu o nezbytnosti přezkoumání rozhodnutí v pravidelných měsíčních intervalech proto již není aplikovatelný na projednávanou věc.

II. Kasační stížnost

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní uplatnil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Konkrétně namítl, že krajský soud nesprávně posoudil, zda u něj existuje reálná možnost správního vyhoštění. Na tuto námitku krajský soud nijak nereagoval a ani řádně neodůvodnil, proč se nezabýval závěry rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010 - 74. Dále stěžovatel namítl, že krajský soud jen nekriticky převzal tvrzení žalovaného o skutečnostech ze země původu stěžovatele, aniž by si je hodnověrným způsobem ověřil. Krajský soud poté došel k nesprávnému závěru, že tyto skutečnosti jsou prokázány a že stěžovateli v zemi původu nehrozí závažná újma. Zdůraznil, že hrozbou závažné újmy je i hrozba hladomoru, čemuž lze zabránit zajištěním lepších ekonomických podmínek. Poukázal také na to, že v rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 11. 1996 „*Chachal proti Spojenému království*“ vyžadoval evropský soud dokonce ujištění po smluvním státu, že bezpečnost stěžovatele nebude ohrožena. Nic takového však krajský soud k dispozici neměl.

[6] Stěžovatel dále namítal, že doba zajištění trvající 90 dní byla stanovena nepřezkoumatelně, neboť krajský soud pouze převzal tvrzení žalovaného s tím, že tato doba je adekvátní. Je toho názoru, že tato část rozhodnutí trpí vadou, neboť neprokázaná tvrzení žalovaného nemohou vést nestranný a nezávislý soud k přejímání závěrů, a to tím spíše, pokud sám žalovaný uvádí, že se jedná o odhad časových intervalů.

[7] Poslední jeho námitkou poté bylo, že krajský soud nesprávně zhodnotil aplikovatelnost rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012 - 30. Stěžovatel je názoru, že bez ohledu na právní úpravu nebyl zajištěn účinný přezkum trvání důvodů zajištění.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky platí, že policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení

uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

[10] K věci ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Stěžovatel podle své výpovědi do protokolu ze dne 25. 11. 2016 opustil území Pákistánu přibližně dne 24. 3. 2016. V Pákistánu zůstala jeho manželka a šest dětí. Důvodem jeho odchodu bylo získat práci v Evropě, neboť v Pákistánu práce není a on potřeboval uživit svoji rodinu. Z Pákistánu neodešel proto, že by se cítil ohrožen na životě. Občas tam jsou problémy mezi sunnity a šíity, ale ty se jeho rodiny nedotýkají. Chtěl se dostat do Německa, kde by požádal o azyl a poté by se kontaktoval s příbuzným, který by mu sehnal práci. Za cestu zaplatil převaděčům dohromady již 6 000 EUR. Je si vědom toho, že je na území České republiky bez víza neoprávněně, zůstat zde nechce, jeho cílovou zemi je Německo. Do Pákistánu klidně vycestovat může, ale raději by zůstal v Německu, kde by si vydělal peníze pro svoji rodinu. Pokud by byl v České republice propuštěn, pokusil by se dostat do Německa. Téhož dne bylo stěžovateli žalovaným rozhodnutím uloženo zajištění za účelem správního vyhoštění. Následně bylo stěžovateli rozhodnutím ze dne 21. 12. 2016, č. j. KRPU-242823-44/ČJ-2016-040022-RBK-ZZ uděleno správní vyhoštění v délce jednoho roku.

[11] Tyto skutečnosti stěžovatel v kasační stížnosti nijak nepopřel. Z nich však podle názoru Nejvyššího správního soudu zcela jednoznačně vyplývá, že zde neexistuje žádný vážný předpoklad k tomu, aby stěžovatel po propuštění ze zajištění sám a dobrovolně setrval na svobodě na území České republiky, aby mohla žalovaná vykonat správní vyhoštění. Naopak je velmi reálné, že se stěžovatel bude v rozporu s uloženým správním vyhoštěním nadále pohybovat na území členských států Evropské unie (zejména Německa).

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že se krajský soud přes hrozby vážné újmy uváděné v zemi původu (Pákistán) nevypořádal s reálností správního vyhoštění a pouze převzal závěry o zemi původu žalované. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem v tom, že skutečnosti, které stěžovatel o svých důvodech k odchodu ze země původu uvedl, nenasvědčují tomu, že by měl být v Pákistánu vystaven hrozbám vážné újmy, o nichž se zmiňoval v žalobě na základě zpráv o zemi původu. Tomu ostatně odpovídá to, že na cestu do uváděné cílové země (Německo) se vydal zcela sám, zbytek své nejbližší rodiny zanechal v Pákistánu a ve výpovědi do protokolu u žalované na žádnou takovou hrozbu nepoukázal. Podle názoru Nejvyššího správního soudu proto žalovaná v řízení o zajištění stěžovatele úměrně těmto zjištěním o stěžovateli jen obecně shrnula, že Pákistán je relativně stabilní zemí se vzrůstajícím respektováním lidských práv a svobod, zvyšující bezpečnost na svém území mj. potlačováním terorismu. Nejvyšší správní soud neshledal přílehlavým pro nyní posuzovaný případ ani odkaz na případ *Chahal proti Spojenému království*, v němž se primárně jednalo o porušení čl. 3 Úmluvy ochrany lidských práv a základních svobod rozhodnutím o vyhoštění.

[13] Ze všech těchto důvodů má proto Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem i se žalovanou za prokázané, že zde existoval reálný předpoklad pro správní vyhoštění stěžovatele do Pákistánu, a že výše uvedené formální předpoklady pro zajištění

pokračování

z důvodu možného maření správního vyhoštění byly u stěžovatele zcela naplněny. Žalované rozhodnutí a ani rozsudek krajského soudu netrpí nedostatkem důvodů.

[14] Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.

[15] Žalovaná ve svém rozhodnutí poukázala v této souvislosti na výčet předpokládaných úkonů nezbytných k realizaci vyhoštění (zejména zajištění náhradních osobních dokladů stěžovatele ve spolupráci s Pákistánskou ambasádou) a uvedla odhad doby jejich trvání. Posloupnost a rozsah vypočtených úkonů jsou v žalovaném rozhodnutí uvedeny logicky. Jakkoli nelze ověřit skutečnou délku trvání tohoto procesu a jde toliko o poznatek vycházející ze správní praxe žalované, ani stěžovatel nijak konkrétně neuvedl, v čem konkrétně by měla být konečná doba zajištění 90 dní nepřiměřená. Nejvyšší správní soud také považuje za nezbytné zdůraznit, že předpokládané zdržení realizace stěžovatelova správního vyhoštění nepadalo na vrub pasivitě žalované. Byl to především stěžovatel, který cestoval přes české státní území nemaje cestovní doklady, byla nezbytná spolupráce se zastupitelskými orgány jeho země původu za účelem vyhotovování náhradních cestovních dokladů. To je ovšem zdržení, které žalovaná neměla jak ovlivnit. Za výše uvedených okolností se proto Nejvyšší správní soud neztotožnil ani s námitkou, že žalovaná stanovila délku zajištění 90 dní nepřezkoumatelně.

[16] Kasační stížnost pro vady, které jsou podřaditelné k důvodům podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tak není důvodná.

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti napadl právní závěr krajského soudu, že na jeho věc již nelze pro neúčinnost právní úpravy aplikovat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012 – 30.

[18] Nejvyšší správní soud již dříve v rozsudku ze dne 13. 5. 2016, č. j. 5 Azs 44/2016 – 27 zcela jasně vyložil, že mechanismus pravidelného soudního přezkumu důvodů zajištění je podle současné právní úpravy nastaven způsobem zcela odlišným, než který byl posuzován v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012 – 30. Jeho závěry proto není bez dalšího možné aplikovat v rámci rozhodování o zajištění cizince a jeho přezkumu ve správním soudnictví podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014. Uvedl zde také, že s účinností zákona č. 303/2013 Sb. byl zaveden institut žádosti o propuštění ze zařízení podle § 129a zákona o pobytu cizinců, o které policie rozhodne bez zbytečného odkladu. Podle § 126 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie povinna neprodleně po zajištění poučit cizince o možnosti podat žádost o propuštění ze zařízení. Policie cizince rovněž poučuje o možnosti podat žalobu ve správním soudnictví proti rozhodnutí o zajištění anebo nepropuštění ze zařízení. Soud musí o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení rozhodnout podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců do 7 pracovních dnů. Policie je rovněž povinna podle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců po celou dobu zajištění cizince zkoumat, zda trvají důvody zajištění.

[19] Ze spisu k tomu vyplývá, že žalovaná uvedeným povinností zcela dostála. Ve dnech 11. 12. a 27. 12. 2016, 15. 1., 30. 1. 2017 a 12. 2. 2017 celkem pětkrát zkoumala, zda trvají důvody zajištění se závěrem, že dosud nebyla ověřena totožnost stěžovatele, nelze mu proto vystavit náhradní cestovní doklad a realizovat tak správní vyhoštění z České republiky. V poučení žalovaného rozhodnutí byl poté stěžovatel zcela srozumitelně vyrozuměn i o právu požádat o přezkoumání důvodů zajištění.

[20] Nejvyšší správní soud se proto neztotožnil se stěžovatelem, že v jeho věci při délce zajištění 90 dní nebyl zajištěný pravidelný přezkum důvodů zajištění. Stěžovatel navíc sám o přezkoumání důvodů zajištění ani nepožádal. Námitky ke kasačnímu důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. taktéž nejsou důvodné.

[21] Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu považuje za zákonný. Kasační stížnost proto dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

IV. Náklady řízení

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti příslušela, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[23] Zástupcem stěžovatele v řízení o kasační stížnosti byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2017, č. j. 3 Azs 41/2017 - 13, ustanoven advokát Mgr. Jakub Krč, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému advokátovi Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastupování, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 3 a 4 a § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

[24] Konkrétně jde o částku **9.300 Kč** za dva úkony právní služby, spočívající v převzetí a přípravy zastoupení (z důvodu cizojazyčné porady ve výši dvojnásobku paušální odměny tj. $2 \times 3100 \text{ Kč} = 6.200 \text{ Kč}$) a v doplnění kasační stížnosti (3.100 Kč); paušální náhradu hotových výdajů **600 Kč** ($2 \times 300 \text{ Kč}$). Dále jde o cestovní výdaje ve výši **127 Kč** a náhradu za promeškaný čas v souvislosti s poskytnutím právní služby ve výši **200 Kč**. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se uvedený nárok o částku 2.014 Kč odpovídající příslušné sazbě daně podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celkem tedy byla výrokem IV. tohoto rozsudku přiznána částka **12.375 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné
(srov. § 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. srpna 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu